

عنوان مقاله:

بازتاب اندیشه های اجتماعی در اشعار پروین اعتصامی

محل انتشار:

همایش ملی پژوهش های شعر معاصر فارسی (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

معصومه نظری چروده - عضو هیئت علمی تمام وقت دانشگاه آزاد اسلامی آستارا

احمد رضا نظری چروده - استادیار دانشگاه آزاد اسلامی آستارا

خلاصه مقاله:

شعر معاصر فارسی با روح تازه ای که انقلاب مشروطه در آن دمید، بیشتر به مسایل اجتماعی و سیاسی و تحولات جامعه پرداخت؛ چنانکه مهمترین مضامین آن، بزرگداشت آزادی و استقلال، وطن دوستی، ظلم ستیزی، مبارزه با استبداد و جهل و فقر و فساد اجتماعی، و حمایت از طبقات محروم و مستضعف جامعه است. پروین اعتصامی نیز یکی از شاعران دوره استبداد رضاشاهی است که به عنوان انسانی که جان و روحش با دردمندان همراه بود، اندیشه رهایی انسان های بی پناهی را که در وادی درد و رنج گرفتار آمده بودند، در سر می پروراند. وجود موضوعاتی پیرامون شهنه و قاضی، یادکرد عاقبت پادشاهان ستمگر گذشته، خطاب شاعر به ستمدیدگان و ترغیب آنان به مبارزه با خودکامگان، ایجاد مناظره بین اشیا و انتقال مفاهیم ستم ستیزانه از جمله روش های بیان غیرمستقیم بی عدالتی در جامعه و اعتراض به حاکمان جور می باشد که در جای جای دیوان او به چشم می آید. پروین اگرچه مضامین ضد استبدادی و آرمان خواهانه را در شعر خویش به تصویر می کشد، اما هیچگاه به طور مستقیم عوامل دیکتاتوری وقت را آماج انتقادهای خود قرار نمی دهد. از این جهت، می توان وی را مبارزی خاموش نامید. پژوهش حاضر، بازتاب مسایل دیوانی و حکومتی و ارتباط آن با مسایل سیاسی اجتماعی عصر را در دیوان پروین بازکاویده است. نتایج به دست آمده نشان می دهد که شاعر با بیان کاستی ها و کژی های جامعه و قصور طبقات اجتماعی درباره تعهدات اخلاقی، حضور خود را در جبهه دفاع از محرومان و بیزاری از قدرتمندان به اثبات رسانده است.

کلمات کلیدی:

پروین اعتصامی، شعر معاصر، نابرابری های اجتماعی، مسایل دیوانی، ادبیات اعتراض

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/727845>

